

bus, servis, filiis, amicis, dein tot, tantisque morbis cum, oneravit, qui in corpore humano sunt composibiles. Miserimus Job habuit corpus percussum ulcere pessimo, id est, ad mentem Chrysalotomi (op. *Sperant. script. fol. panth. 29. Tertul. Ibid.*) elephanthia, lepra & tabicis humoribus perforatum, ita ut sanie, & vernium fontibus exinde manarint. Tertullianus putat, scaturientes in vulneribus vermes fuisse demones; præterea laboravit acutissima podagra, pessima denteria, renum dolore, morbo colico, pleuritide, angina, astmate, thoracis contusione, & omnium febrium generibus. Accessit extrema paupertas, quæ nec domicilium illi reliquit, nec præter tranquillissimæ uxoris insulatio. Quis unquam audivit miseriam majorem? Jam cogitate, si hoc in viridi, in arido quid fiet? si hoc in patria misericordiz, quid in ergastulo justitiæ? si hoc cum amicis, quid cum inimicis? O quam recte exclamat Sanctus Ecclesiæ Doctor Gregorius (op. *Moys. disc. 27. n. 8.*) Cum recognoscis Job in sterquilino, cogita, quam litem Dew in futuro cruciabit, quot reprobos, qui ita dure affligit, quot omnes?

9. Quomodum patientissimus Job nec membrum ulcicum habuit a doloribus illæsum; ita damnatus, nec unquam animæ potentiam, nec unicum corporis sensum a terribilibus tormentis habebit immunem. Oculi, in hac vita lascivii obtutus astringit, torquetur dæmonum, ac damnatorum aspectibus: Sancta Catharina Senensis (in *Dial. tr. 1. c. 38. B. h. in Mon. c. 2.*) vidit quondam unum e dæmonibus, & postliminio facta est, malle se asque ad extremum judicii diem per orbem, ignitis carbonibus stratum, nudis pedibus currere, quam unica adhuc vice tam horribili aspectu terri. Bone Deus, si hoc de unum dæmonæ, & quidem per momentum infans viso, quid erit, si infernalium serpentum, draconum, ac bestiarum specula per omnem æternitatem damnato ante oculos versentur? aures torquetur miserabili damnatorum ululatu, horrendis maledictionibus, ac blasphemis, quæ contra Deum, Sanctissimam Virginem, ac beatorum Caltes eructant; præterea ignitis tubis ac lituis, quos ordiuntur tortores ad aurium molestiam infabunt. Hæc erit, o peccator, tua musica, qui jam obsecras cantibus, ac spurciloquiis auditum oblectas: dic, quomodo sustinere hanc poteris, qui jam canis unum ululatu, infantis vagitui, aut mularum susurro biliose indignaris? odoratus torquetur pestilentissimo fœtore; tam festentem enim halitum evaporabit damnatorum corpora, ut si unicuique eorum in liberum hunc aerem erumperet, totum orbem contagio sine lue intoxicaret. De cadaveribus eorum ascendet fœtor, ait Isaias, (c. 34.) Gustus torquetur ligato metallo, felle, absinthio, & hanc: Cibabo eis assynbio, & gatabo eis felle. (Jer. 23.) Est dæmonium vinum eorum. (Dent. 32.) Hæc erunt, o peccator tuz delicia, in peccan

tot ebrietatum, & cupidiarum, quibus peccati lancissimam carnem saginasti. Denique tædus torquetur per omnes corporis arterias, non nervus, non musculus, non arteria erit sine fupplio. Ardebit damnatus in acutissimis flammis demeritus, quamdii Deus Deus erit. Dic, mi peccator, si accensum carbonem in pupilla gliscentem circumferre, si plumbum liquefactum haurire, si ferri candentis frustum devorare deberes; quibus verbis dolorem tuum exprimere posses? si unicum digiti articulum unice horæ quadrante unius ardentis cerei flammæ immergere cogereris; quæ lamenta, quos ejulatus ederes? & tamen hæc omnia ridicula sunt refrigeratio, si cum intensissimo gehennæ igne confertur. Nobilis quidam nomine VValtherus, uti Cæsarius (l. 22. c. 5.) commemorat, prope Bonnam lethaliter decumbens, diabolum fecus lecticam caprino cornu, & fœmice specie stantem conspexit, ex quo cum percontaretur, quomodo esset ignis infernalis? respondit dæmon: Nosti acres illas in vicino septimontio ineditissimis rupibus situatas, quarum unum nomen VVolckenberg, alteri Drackenfels? annuente illo, subdidit dæmon: si arcæ hæc in infernum, momento citius instar cere liqueficerit. O astum terribilem! o tormentum inexplicabile! deficiunt sensus, obmutescit lingua, vox hæret faucibus, cor tremens palpat, cum te, o inferne, cogito.

10. Epilogus. Dilectissimi Auditores: suppono me cum illis agere, qui malunt hanc veritatem credere, quam speriri: spero neminem ex presentibus esse e numero temeritiorum illorum, qui de inferno moniti contemptim oggunt: veniam, quo velim, nullibi, erofolus. Vos igitur per animæ vestræ salutem oro, ac obtestor, pensate serio, ac frequenter, quid sit infernus, & ex gravitate peccatorum gravitatem peccati mortalis metimini: quantum malum sit, oportet, quod tantis tormentis plectatur, & nunquam expietur: cum igitur tentatio oportet, querite ex vobis ipsis cum Propheta: quis poterit habitare cum igne devorante? Quis? quis poterit? &c. &c.

Dominica IV. Quingagesima.

CONCEPTUS I.

De diligenti præparatione ad sacram Communionem.

Accipit ergo Iesus panem, & cum gratias egisset distribuit discumbentibus. Joann. 6.

EXORDIUM.

Manna, & hodiernus panis figura Eucharistia.

1. Mirabile erat manna, quo Deus olim e celis depluo Israelitis, mirabilis hodiernus panis, quo Christus prodigiose aucto, sequa-

sequacem populum pavit. Figura tamen uterque fuit, teste Cornelio a Lapide, (in *Matth. c. 14. v. 18.*) & consequenter minus admirandus, quam figuratum, videlicet Sanctissimum Eucharistia Sacramentum, quod in animarum pabulum Redemptor instituit. Discrimen adverto inter Manna, & hodiernum panem, quod vult in alterum diem asseverari haud-quocum poterit, ex isto vero duodecim copihni flagmentorum superbiunt. Utrumque hoc discriminis extremum in Pane Eucharistico reperitur: Apud aliquos est sumptua Communionem nihil remanet, non sunt meliores, non deponunt pristina vitia, non induunt mores respondentes tum præstanti alimonie, quibus merito insulatur Propheta: (Mich. 6.) *Calvabit struem, & non augetis oleo.* E contra apud alios (Bessui hoc *Dyn. p. 2.*) duodecim copihni remanet, necdum remissio peccatorum, condonatio peccati, adjuvencia gratiæ, amicitia Dei, tranquillitas conscientiæ, consolatio sancti Spiritus, vite emendatio, vitiorum extirpatio, augmentum gratiæ, promptitudo ad bene operandum, perseverantia, celestis gloria. Unde hæc differentia? unde jan nihil, sim tot gratiarum dona ex Communionem superfluit?

Cur ex sacra Communionem apud aliquos nihil emendationis remanet.

2. Propositio. Unde hæc differentia oritur, edissero, nimum ex diversitate dispositionis; sicut enim agentia naturalia, uti elementa, agunt secundum diversitatem partium diversimode, ignis expellit corripit lignum aridum, quam viride, sed splendidius resurgit in ferro lavi, quam radi; ita etiam supernaturalia, & præsertim cibis Eucharisticis virtutem suam exercit secundum proportionem dispositionis. Favete.

3. Propositio. Quid facta opus foret, querit Sanctus Bernardus, (apud *Lectur. in Communionem*) si Regam, aut Principum nonne ad nos stras lubiturus foret? profecto non solum a fordibus eas expurgari, sed insuper vario ornatum decorari oporteret. Quis Major Rex, quam Rex Regum, & Dominus Dominantium? Desiderat iste cordis nostri domicilium ingredi: igitur necesse est non solum removere delicta, quæ oculis Divini Hospitis offendunt, sed insuper induere ornatum, qui oculis ejus arideat. Primum illud habetur per Confessionem Sacramentalem, & est dispositio quodammodo remota: alterum illud obinetur per exercitium Virtutum præstanti Theologicarum, & dici potest dispositio proxima ad Communionem. De utraque differemus.

§. I.

4. Confirmatio. Antequam populus panem prodigiose multiplicatum gustavit, prius conficere jussus est: *Facite homines discumbere.*

(Joann. 6.) Nil sine mysterio: quid per populi sessionem indicatur? consulamus Sponsam in Canticis, *Sub umbra illius, quod desideraveram, sedi, & fructus ejus dulcis gutturi meo.* (Cant. 2.) Cur sapit fructus felicitatis? cur non cantis, currenti? respondet Richardus a sancto Laurentio: (l. 5. de *laud. Virg. c. 7.*) *In hac solè sane utatur requies, ut adquisitæ perovise, agere, ut si sentiat fructus huius carnis, & sanguinis, quo reficitur, & sustentatur.* Audis, quid per sessionem denotetur? populus ledere jussus, jussus est a vitibus abstinere, & hæc prima cura fit communicaturi, ut in via iniquitatis cursum sistere, & a vitis requiescere fatigati. Verum non modo sisti, sed & erigenti vitia oportet: ita enim diserte Deus legem tulit per os Apostoli: *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat.* (1. Cor. 11.) per quam probationem Sacra Tridentina Synodus (sess. 13. *Cap. 7.*) Confessionem Sacramentalem intelligit, & itaque sub interminatione gravissimi facilligii. Ex decet utique, cor illud ab omni noo lethali puram esse, quod purissimum deus occupaturus est. Christus est arca novi testamenti; non vult ergo collocari juxta Dagon idolum; Christus Manna est, non vult ergo asseverari, nisi in arca aurea; Christus arbor vite est, non vult ergo plantari, nisi in paradiso. Sc. A præsepio utique ad crucem semper amavit mundiciem; in præsepio enim involutus est panis paupericulis, sed mundici; post mortem crucis autem sepulcrum novum habere voluit, in quo nemo quilibet potius fuerat.

Peccator non accedat ad Eucharistiam.

5. Pencilpis, quid Moysi corripit. Passerat feceri sui gregem, cum vidit in monte Horeb rubum uris, nec comburi, isit, fessinavit, indagatur mysterium visionis. At ecce! a voce procedente de rubo obesse jussus est: *Ne appropiis huc, & solve calcitrantem de pedibus tuis: hanc enim, in quo stas, terram sanctam.* (Exod. 3.) Unde hæc vox? quis est, qui loquitur? Moysi ex rubo? respondet Cornelius a Lapide, præbabitur non Deum, sed Angelum fuisse. O Bone Deus! si non licuit huic Patriarchæ accedere ad Angelum propter fordes calcæatorum; qua ratione licet Christiano accedere ad Deum cum forsidia conscientia? rubus enim ardens, teste Gregorio, (l. 23. *Mon. c. 2.*) figura fuit Dei in carne, qui præsertim est in Eucharistia. O Peccator immunde! arde aures, audi vocem, quam tibi Deus ex sacra Hostia inclamat: *Ne appropiis huc.* O superbe abeito; ego enim ab inexcusabilis humilitatis studio fuisi, O avaræ, ne appropiis huc; ego enim pauperatem semper colui. O impure, ne appropiis huc; ego enim filius sum purissime Matris. O vindictæ studiose, ne appropiis huc; ego enim inter mortis singulos adhuc per inimicos rogavi. &c. &c.

6. Duce ex his obligationem tuam, Christiane. K 2 ne,

ne, & sedulo Christi Domini monito morem gere: Estote prudentes, sicut serpentes: (Matth. 10. v. 16.) quae ergo prudentia est serpenti? Sanctus Bernardus (serm. 28. de modo bene vivendi.) ait, antequam ad fontem adrepat aquam hausturus, virus evomit: Tu evome peccatorum venenum, priusquam ad fontem vita accedas: nisi malis ibi, ubi debuisses salutem, haurire damnationem, &c. Atque hac de prima, seu remota dispositione.

§. II. Proxima preparatio ad Communionem est exercitium virtutum.

7. Alteram, seu proximam quod attinet, consistit ea in exercitio virtutum: sunt rudes, aut tepidi, qui sola oratione contenti, ad mensam angelicam advolant: audi fodes, si sola oratio sat preparatio est, dic, quae differentia inter hanc mensam Dei, & tuam domi? nonne & ibi oratio praeferitur? opus ergo est pulcilo decoris, ut Divino cordis tui inquilino placeas. Quaeis, quo illo? Virgines illae, coram Reo Affice (Eph. 2.) comparatur, per integrum prius annum ontari, cersuari, ungi debebant. Quid? per integrum annum? ita est: & pro pudor! hominem Christianum pigeat per unicum quadrantem ad Eucharistiae Hospitium adventum preparari? Virgines illae ungebantur myrris, croco, nardo, palmis vino, aliisque aromatis iuxta morem Persarum, quod unguentum Plinius (lib. 24. c. 17.) Heliio callidem nuncupat. Tu vero unguenta animam Virtutum odoramentis, praesertim illarum, quas Theologicae vocamus, & sunt notissima illa Fides, Spes, Caritas. Si adeo rudis sis, ut instructione harum indigeas, adverte animum, docebo.

Añus fidei.

8. Fides ita elicitur: Adorande Deus, credo, & firmiter profiteor, quidquid infinita tua Veracitas revelavit, & per sanctam Romanam Ecclesiam, extra quam nulla est salus, credendum proposuit: grates tibi refero infinitas, quod in gremio hujus salvifica Ecclesia me nacti, & educari volueris, paratque sum cum sanctis Martyribus quemlibet hujus sanctae fidei articulum usque ad ultimam sanguinis guttalam propugnare.

Añus spei.

9. Spes ita tendit. Scio, Misericordissime Deus, qui sperat in te, non confundetur in aeternum. Quamvis igitur ex meis meritis calo indigenus & dignus inferno sim, confido tamen, quod meritorum tuorum, & amarissime Passio- nis intuitu mihi collaturus sis gratiam in praesenti, auxilium in ultima lucta, & beatitudinem in futuro saeculo. Tu ipse hanc fiduciam ab me ingeris, quoniam promissisti, quod non

velis mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat.

Añus caritatis

10. Caritas ita affurgit: Amabilissime Deus! tu mandas, ut diligam te. Ah! hanc mihi gratiam a te exorare debuissim, ut dignarcis amari a me. Amo te, & amo, ac assiduo te super omnia. Amo te ex toto corde, ex tota anima, ex omnibus viribus, ut summum Bonum, super- premitum, & solum Dominum. Amo te propter Bonitatem tuam, & infinitam perfectionem. Amo te etiam, quia erga me tam bonus fuisti, me creasti, redemisti, conservasti, & innumeris beneficiis cumulasti: In te sunt omnes amabilitates, omnes pulcritudines, omnes perfectiones, quae te super omnia immensum extollunt, & infinito amore dignae sunt. Proximum amo propter te, quia amorem hunc tu ipse mihi praecipis, & scis, quod amore tui illic diligam. Amo illum ut imaginem tuam, ut instrumentum gloriae tuae, qui te in tempore, & aeternitate amare, & laudare potest. Precor illi omnia bona, & paratus sum ei in omni necessitate pro viribus auxiliari. Omnia, quae unquam in me peccavit, propter te ei condono, & ignosco, sicut a te, quae peccavi, mihi condonari, & ignosci desidero. &c.

11. Hujusmodi actus Virtutum sunt illic nardus, ille crocus, illa inegmata, quibus ornari animam tuam oportet, ut Deo Eucharistico placeas. Heu! quanta sollicitudine id praesertim Sancti! de sancto juvene Aloysio (in Vita) narratur, quod tres integros dies in preparatione, tres alteros in gratiarum actione insumpserit. Erubescite, tepide Christiane! de sancta Hedviga Ducissa Poloniae recenitetur, quod ad facram Synaxin accessura, aliquot horas nude humi genuflexa, sensibus omnibus collecta, in uberrimis lacrimis effusa, preparationem fecerit, & neminem non aspectuam ad tencros pietatis sensus animavit. Sursurus, Oñsabr.) Erubescite, tepide Christiane.

12. Epilogus. Vos vero, o sancti Celites, e caelo calorem theatro aspectate hodiernum languorem Christianorum. Vix conscientiam satis a foribus emundant, necdum, competentem virtutum splendore exornant. Aspedate, inquam, deprorperas Communionem, & confessionali ad cibum hunc Angelicum, & ab hoc e templis domum non jam itur, sed curritur, sellinatur. Spectate, ac ingemiscite nostrae tepiditati, & veltro patrocino veram hujus Mysterii agnitionem, ac reverentiam hoc Paschali tempore nobis impetrate. &c. &c. Amen.

Domi-

dominica IV. Quadragesima.

CONCEPTUS II.

De confidentia, quam circa sustentationem temporalem in Providentia Dei collocari oportet.

Cum sublevisset ergo aulem Jesus, & vidisset, quia multitudine maxima agerit ad eum, dixit ad Discipulum, unde ememus panem, ut manducetis hic? Joann. 6.

EXORDIUM.

Deus accendat spiritus vestros indigentiam, &c.

Qui nem superficialiter tantum expendunt, sed haud immerito sponse in Cantibus succideri posse arbitrantur, quod sponsum suum indigna profus, ac rustica simulatione capere comparare sit ausa: Similis est dilectus meus caprea. (Cant. 2.) An enim in laudem sponi nobilior illi comparatio desuit? verum qui rem accuratius penetrat, deprehendit non tam hoc animal, quam eius proprietates in comparationem venire: Caprea, inquit Origines, habet duas qualitates admodum mirabiles, ac laudabiles: una est velocissimus ejus cursus, altera acutissimus ejus visus: non solum praeruptos montium anfractus, velocissimo cursu pervagatur, sed & e summis raptum apicibus subjectas vales accuratissimo visu conuertur. Utramque hanc qualitatem in eminentissimo gradu caritae Sponsus, id est, Providentissimus Deus, de sublimi caelorum habitaculo quotidie nostras aecessitates considerat, perspicacissimis oculis, aulis Principum, nobilium castella, militum castra, opulicum tabernaz, rusticorum casus, pauperum tuguria perlustrat, & ubi indigentiam nostram conspicit, velocissimè auxilium accurrit. Verba Origines (Vom. 2. de Cant.) sunt: Caritatem, ut inveniat, & preveniat eos, qui sua Providentia indigent. Dubitatis de hac Veritate? hodiernum Evangelium inspicite: vix montem consistendia, Jesus, & famelicam sequentium multitudinem contempserit, cum eos prodigioso pane pavit, & quidem raro cum multiplicitate, ut plus fuerit superfluum, quam distributum. Totus (ap. Marc. 8. Evang. hac Domini. 13.) putat longe plures, quam duodecim cophas nos reliquias potuisse compleri, quas videlicet manducantes secum asporarunt domum, & in miraculi memoriam aservarunt. Non est dubium, quia viri, mulieres, pueri ac puella fragmenta, locum ruderunt, & notis, vicinis, fratribus, & amicis una cum deprecacione miraculi demonstrarunt, &c. &c.

Considerandum est in Dei Providentia. Proposita. Haec cum ita sint, non passim non acerbè invehi in eos, qui Providentia Dei summi, immoderate anxietate se ipsos excruciant: quid manducabimus, quid bibemus, vel quope- niemur? sicut quid angere? vivit adhuc ille Deus, qui populum prodigioso pavit, scit te omnibus his indigere. Jalsa fateri Dominum tuum, & dicitur, Concionum, Pars 1.

ram tuam, & ipse te exultabit. (Psalm. 54.) Id quod in praesentiarum prolixius agitandum, Favete.

3. Confirmatio. Iter simul faciebant unus melancholicus, qui tristis semper, facie Medusam imitatus, ante atatem canebat, & immoderate anxietate circa suam, suorumque sustentationem seipsum discruciebat; ut alter alacer, & hilaris cantabat, & exultabat: Mi facere, ajebat ille, quo animo aures quotidie agere hilaria? puto tibi omnem diem esse Dominicum Letare: non vides, quam dura, cara sint tempora? Bone Deus! non possum porro me, & familiam alimentare? quid? reponit ille, an ideo melancholicis anxietatibus me consumam? ab sit: confido Deo, per quem nec alci esurio. Confide: confide: subinfert alter, novi ego multos, qui ita confiderunt, & denum in noscomio emortui sunt: Deus non pluet tibi manna ut Israeliticis. &c. Ita pergit, & inter mille nugas futura tempora expendit: inter alia iudicium soloni, si caecus fecerit, quid consilii tibi superesset? profecto miserissimum effem diabolus, inquit: inque quadrum solo utrumque oculum claudit, ut exploraret infeliciterum excipitatis. Sed ecce! interim saeculum auro plenum in via jacentem negligit, quem solus ejus hilaris cum gaudio tollens: inter mille jubiles rerum iterumque repetebat: qui confidit in Domino, non confundetur: non: non: non confundetur, &c.

Christus nos ipse unum ad confidentiam. Ad hanc certe confidentiam Christus Dominus ipse nos animans ait: (Matth. 6. Respice: vultus tuum, quae non seruit, neque merent, neque conqueat in barra, & Pater vultus caelestis patet illa. Et non immerito, nam qui varietatem volatillum considerat, mirari profecto debet, quomodo palancur, praesertim hyemali tempore, ubi campis, horti, in quibus affert tempore cibum repererunt, aridi, nivosi, & coaglati sunt. Quis tunc nutrir pascen- lous in teo? quis accutit in dimetis? quis accipitrum in nubibus? quis equilam in rupibus? quis ardeam in paludibus? quis corvum in sylvis? quis fringillam in arboribus? quis merulam in frutetis? quis monedulam in solitudine? quis mergum in lacubus? quis palumbem in aemoriis? quis perdicem in agro? quis tardum in prato? quis regulum in sententiis? quis picem in fimeis? quis? quis? mento talis? nisi providentissimus Deus: Oculi omnium in te respiciunt, Domine, ait Psalmographus (Psalm. 144.) & tu dicit ista serum in tempore opportuno: reu providit, ordinasti, numerasti, omnia granam trivisti, forcum femina, herbas, radices, & obsonia, quae huic voluceri, alia huic, hoc tempore: haec hora, hoc momento in alimentum oportune sunt cessura, ut omnes, omnes, nulla excepta, sustententur, ut ait Lyranus, (in Psalm. cit.) convenienti occasione.

5. Quid autem exinde concludo? id ipsum, K 3 quod

eum habebant: Si peccatores impenitentes, ac oblatini fuissent, dubito, an misericordie oculo eos aspexisset: dubito an ad Philippum dixisset: unde ememus panes, ut manducent hi? dubito, an eorum gratia tam admirabile prodigium patraffer. &c.

Ubi peccatum, ibi nulla beneficii Divini.

2. Propositi. Hæc dum considerabundus pendendo, simul anam capio, gravitatem peccati ulterius detestandi, illudque accusandi, tanquam lineam felicitatis humane; id est, causam unicam, quæ peccatorem etiam temporali infelicitate miserum facit. Quis scit, an non hæc motivum magis sensibile plus virium habeat ad absterrendum a peccato amicos, quam motiva ex altissimi fontibus, qui sunt supra naturam, petita? Favete.

Sicut peccatum originale omnia mala in mundum invexit.

3. Confirmatio. Nemo prudens sibi temperare poterit a suspiciis, qui primævam innocentie conditionem, in qua conditus est homo, cum statu naturæ lapsæ audit comparari. Quid enim nisi ibi Dominus Deus imavit hominem paulo minus ab Angelis: coronavit eum gloria, & honore: constituit eum super opera manuum suarum: subiecit sub pedibus ejus oves, & boves universas, infuses & pecora campi, & volucres cæli, & pisces maris. (Psalm. 8.) Ibi homo gratioso Creatoris sui indulto erat immunitis a quovis malorum incurtus, erat Dominus creaturarum omnium, habebat elementa, ac animalia etiam ferocissima ad obsequium, eo fere modo, quo in vitis sanctorum legitur bruta, ac feras immantissimas hominibus sanctis nonnunquam fuisse mansuetissime subiectas. E contra postquam Proto-pater Divini præcepti prævaricator rebellis hoc dominio excidit, etiam omnes creaturæ contra hominem rebellaverunt: eheu! quis catalogum tot malorum perentæ, que ceteratim in orbem irruerunt? Elementum aquæ in fensum est homini; quot enim infortium horum, inno & corpora infansis naufragis deglutiunt? Elementum ignis in fensum est homini: quot enim civitates, castella, & vires terribili incendio haustæ? Elementum terræ in fensum est homini: quot enim concussiones in regnas urbes, ac provincias everitæ? Elementum aeris in fensum est homini; quot enim tempestates, fulmina, tonitrua, grandines quotidie in aciem educat? præterea quid frequentius, quam quod passim audiamus pro orbem bella, dirages, famem, siccitates, pestilentias erubece-re? quod si domos etiam privatas lustrare libeat, ubique præstantur inopie, infirmitates, odia, oppressiones, & calamitosissime afflictiones: Quis tot malorum exercitum portam aperuit? nemo alius, nisi peccatum originale.

Ita peccatum etiam actuali destruit familiam.

4. Jam si primum illud peccatum in principio fuit nefarius ille hostis, qui mundum adeo secede depopulatus est, haud difficulter argumentum ducere poteris, pro peccatum etiam actuali mala omnia in privatas familias introducere posse; neque enim est minus potens, aut minus fecundum, ut minus quot tam malignos operari effectus. Nos cæci mortales, cum infortuna ingruunt, in obvias quasque causas culpam refundimus: dicit aliquis, hæc stropham mihi vicinus meus lufit, hos cuniculos meus inimicus egit, has insidias ille Dominus mihi fruxit. Non est ira, Dilectissimi: Justitia levat gentes, ait Deus per sacrum Proverbia, (Prov. 14.) miseris autem populus facti peccatum. Nunquam observasti, quid in horologio contingat? ibi rotula scilicet trudit, & una alteram irrequieto motu agit: unde hic motus? ex appenso plumbi pondere? Parem in modum fe res habet in presenti: dum egestas, lites, calumnia, contumelie, morbi, bella, grandines, annona caritas, pestis, & quavis alia mala in caput tuum incurunt, dic a quo moventur ista mala? a justitia Dei punientis: a quo movetur justitia? a peccato: hoc est plumbum illud infelix, quod gravitate sua totam machinam rotat. Porit peccatum integris Marchis exitum machinari, an putatis illi difficile esse privatam aliquam domum evertere? Nos putamus, malorum nostrorum causas esse infestacas, & sunt domesticæ.

Causæ infortiarum sunt nobis domestica.

5. Imperator Phocas tam sceleribus infamis, quam dignitate sublimis, dum Priscum, & Heraclium Belliduces una cum scitiorum exercitii capiti suo imminere audiret, cito aulam Imperatoriam validis mœnibus, vallis, ac propugnaculis obmunit; verum concubina nocte regione maris terribilem vocem tibi illatentem præcepit: Cessa, miser, cessa ab opere, si vel ad calor muros educat, tamen caput facili eruit, nisi peccatum eliminari. (Forelli. l. 2. c. 17.) Vaticinio correspondit eventus: eo enim die, quo circumvallatio ad finem perducta est, Phocas captus, manibus, ac pedibus mutilatus, & denique capite truncatus est. O quoties hæc eadem vox in plurimas Christianorum ades poster clamari! sunt peymulti, qui ad famile sustentationem diu noctuque, & vel in ipsi festis diebus insudant; sunt, qui rem familiarem per fig, aur nefas, per artes licitas, aut illicitas acre fatagunt: cessate, cessate: miseri, nil fructus erit omnis sollicitudo; ex quo enim peccatum in adibus vestris hospitem admittis; mirum non est, omnem vobis fortunam retro sistere; quippe negarius iste hospes, vobis non ad advertentiam, clam comitem secum adduxit; quo omnis vestra prosperitas destruitur, pessumdat. Quis est iste comes? miseria: juxta effectum Augustini: (ep. Sperate, script. sel. penult. 183.) Miseria individuis comes est miseria.

Stellarum influxus nil mali nobis inferunt.

Deus non semper in nos, sed in nos nostras lavit.

6. Nescio, risu, an indignatione dignior sit multiorum fatua persuasio, qui, si maligna tempestates ingruant, si grandine, & pruina legentes devastentur, si exundationibus campi submergantur, si agri siccitate exarantur, si pecudes lue emoriantur, si infirmitates hominum incrementum, subito vel inter ipsas stellas harum calamitatum originem indagant: dicunt, fuisse inimicos syderum influxus, malignos rores, fortentes nebulas, & quæ sunt similia. O infatuata coerebra! carissimi, ecce verissimam Theologiam: stella maligna peccatum est: an contradicere vultis Scripturæ, quæ passim omnium calamitatum causam peccato imputat? siccitates, ariditates, annona difficultates non a malevola Saturni constellatione, non a malefico Medusæ capite, sed ab obstinata peccatorum malitia proficiscuntur. Regnorum ruinæ, provinciarum devastaciones, diffusiones familiarum non in quinto celo ex constellatione Martis ortum trahunt, sed in terra, in peccati officina hæc contra nos tela excuduntur. E mille Scripturæ testimonis juvat unicam adducere Tobiam, in hæc verba lamentatum: Traxit summi in direptionem, & captivitatem, & mortem, & in Babylonem, & in imperium omnium nationibus. (Tob. 5.) Unde, sancte Vir, tanta malorum congeries? ex hoc solo antecedente: quoniam non observastis præceptis tuis. &c.

Sed Deus peccati irritatur.

7. Verum, ne nihil tibi concedere videar, mi peccator, dabo tibi, nonnunquam hujus, vel illius calamitatis causam esse inimicas stellarum influentias. Edce autem, quis Dominus stellarum? quis regimem eorum dirigit? quis influxus attemperat? Nonne Deus? Deus ergo, qui omnipotente brachio supernos orbis moderatur, ille, inquam, Deus peccatis tuis irritatus, ordinat exitiales influxus, suscitatur malorum semina, & causturam secundarum admittit in caput tuum immitit mille infortuna. Ex hoc ipso argumentum forma, quid boni tibi sperandum, inno quid malorum in rebus tuis formidandum sit, si Deum habes in inimicum, qui campis tuis est Flora, hortis tuis Pomona, agris tuis Ceres: quid expectare poteris, si illum habes hostem, qui in manu sua habet stellas, quæ semina produunt, rorem, qui lactat germina, pluvias, quæ prata irrigant, atram, quæ melle promovet ad maturitatem. Ne dubita, Ne dubita. Non est malum in civitate, quod non fecit Dominus. (Amos 1.) Sed peccatis ad iram provocatus; peccatum causa est, cur grandinibus fruges evertantur; peccatum causa est, cur familes præmatutis mortibus extenuentur; peccatum causa est, cur pecudes exitiales lue destruantur; peccatum causa est, cur ades incendiis absumantur. Nomina mihi mille infortuna, & milles respondebo, peccatum causa est, peccatum causa est.

8. Si forte quæras, cur ergo Dominus Deus non in ipsum peccatorem, sed in ejus possessores sua fulmina cadat, & sæpe innocentes creaturas feriat, uti segetes, oves, boves, equos, jumenta, & greges? cape ratem a simili: Ponamus Virum zolopyum a longinquo itinere reducem invenire amantissimum conjugem, alienis amoribus implicatum: quid agit? non confestim in ipsam fordisragam lavit; sed prius in mundum muliebrem intemperatam æstum effundit, abacos, monia, torques, signmata, pidices, omnemque vanitatis lupulæcilem pedibus calcat. Eundem temp in modum agit offensus cum peccatore Deus; non illum statim fulminibus perit, sed res illius: devastat incendiis ades, grandine æves, lue pecudes: quare? Responder Angelicus Doctor, (2. 2. q. 108. a. 4.) quia per hoc puniuntur illi, quorum sunt. &c. Quid ad hæc, mi Christiane? credis ista, vel non? si non credis, aperte contradicis Scripturæ: si credis, poteris tibi responsonem formare ad ejusmodi quæras, quibus nonnunquam tuam fortem deploras, dicendo: Bone Deus qui tandem est illa Scylla, & Charybdis, quæ omnem fortunam meam devorat? Passis laboribus invigilo, parce vive, diligenter pecces fundo, & tamen nulla est in rebus meis benedictio, nulla prosperitas. &c. Nempe, quid juvat laborare, jejunare, orare, nisi peccatum è domo tua exesse jubeas? tunc bene, introduc peccatum, & religionem in domum tuam, simulque omnia bona introduces: ejice iniquitatem, simulque omnia mala ejicies.

9. Possem hæc veritatem innumeris comprobare historis, sed constitutum mihi est, hodie non recedere a Scripturæ testimonio, ex eaque historiarum serie comprobare, neminem ipsum diu fuisse felicem, nec quemquam probum diu calamitosum. Præ mille aliis infortunatis Reges Juda, qui fuis eadem corona sibi invicem luccesserant: inter illos fortunatissimi fuerunt Ezechias, Joabazum, Josaphat, & Josias: quare? quia fuerunt justitie, & pietatis studiosissimi: vixerunt vitam longissimam, redditus uberrimes accumulaverunt, luculentis victoriis inclauerunt. Alii fortunam experti sunt, vacillantem, uti Asa, Joasus, Ozias, & Manasses: quare? quia etiam illi in virtutis semita erant ambigui. Reliqui ad unum omnes tam Juda, quam Samarie Reges, uti constanter iniquitio, ita etiam fuerunt constantiter infelices, ipsi rebelliones, ipsi carceres, exedia, litæ, incubuerunt. Quid multis si clarissimum Spiritus Sancti testimonium habemus in capite quato Judith (v. 16.) exaratum: Nique dum nos pararent in conspectu Dei sui, erant cum illis bona &c. habebant possessiones amplissimas, vicierunt hostes, reportarunt victorias, experti sunt manifestam

Dei assistentis auxilium. Quid sequitur? aude te, quid sequatur, & in compendio rem omnem capite: *Non fuit, qui insularum populo isti, nisi quando recessit a cultu Domini.* (Ibid. v. 21.) Notate: Nisi quando recessit a cultu Domini. &c. 10. *Epilogus.* His verbis quid aliud adiciamus? non habeo, nisi illud, quod tempore Caroli VII. Gallorum Regis Anglus quidam Gallo reposuit: Angli occupare totum Regnum Gallicae, fedi demum eieci, cum a litore solvissent, unus eorum a Gallo quodam interrogatus fuit, quando sint redituri? respondit, cum peccata vestra nostris erunt maiora: ita tibi dico, mi Christiane: si queras, quando migratura sit tua calamitas? respondeo: migratura est, si peccatum e domo tua migrabit. Amen.

Dominica Passionis.

CONCEPTUS I.

Periculosissimum est salutaribus monitis, & inspirationibus morem non gerere; quia forsitan Deus deserit, ac derelinquit.

Jesus autem abscondit se, & exiit de templo. Joan. 8.

EXORDIUM.

Judaei non credentes praedicationibus Christi deservunt. Ideo periculosum est inspirationibus resistere.

Hec est Insuper omnia obstinatorum catastrophe; dum salutaribus monitis resistunt, tandem deseruntur. Loquor de infelicibus Judaeis. Quas non industrias adhibuit Deus, ut illi Incarnatum Filium suum, in salutem mundi caecum missum, agnoscerent? Obstinati Judaei audiverunt Patriarcharum oracula, Prophetarum vaticinia, Scripturarum testimonia, viderunt Christi miracula, agrorum, caecorum, claudorum, aridorum, & sciam elementorum signa, ac prodigia, & tamen in sua duritie adeo demersi perseverant, ut etiam Mundi Salvatorem lapidare praesumant. Quid tandem venit? *Jesus abscondit se, & exiit de templo*, id est, decrevit perveracem populum indurare, reprobare, derelinquere. Hanc derelictionem alibi vaticinatus est Christus his verbis: (Matth. 23.) *Jerusalem, Jerusalem, quae occidisti Prophetas, & lapidasti eos, qui missi sunt ad te: quatenus velis congregare filios tuos. &c. & audivisti.* Quid sequitur? *Ecco relinquitur vobis domus vestra deserta.* Quasi diceret Christus: quia recipere non vultis Prophetas, recipietis armatos Titi, & Vespasiani exercitus; quia audire non vultis Apostolorum monita, & audietis civium vestrorum in morte ejulantium lamenta; quia melapidibus obruere vultis, ideo non relinquetur in urbe vestra lapis super lapidem. O terribile decretum! Benignissime Domine!

cui proprium est misereri semper, & parcere, ergone interire patieris civitatem, olim tibi adeo dilectam, templo magnificentissimo ornatum, & tot Sanctorum vestigiis utram? Age, Domine, admove re ultimum arctem, mitte ultimos caducatores, ego, ego moncho miserum: actum est, lata est sententia; deseretur, excindetur, peribit. *Abscondit se, & exiit.* (Jo. 8.) Dilectissimi: quos jam hic prologus? percipite: per infelices Judaeos intelligo inveteratum peccatorem, qui obfirmata malicia aude salutaria monita repellere, & in sceleribus temeraria praesumptione perseverare. Contingit forte, & hujus farinae nonnullus hoc sacro inuentis Jubilaei tempore sentiat se insulatis animi instigantibus ad seriam noxarum posititudinem urgeri, sentit se ad Confessionem generalem, ad defendendam malam consuetudinem, ad restitutionem fama, aut iniqui boni licendam, ad reconciliationem cum inimico inveniendam, verbo, ad vitam emendationem stimulari: quid agat? resistit his stimulis, & quasi Christum invitantem recedere jubet, inani spe stans, semper, & nullo non tempore alias fore occasionem penitendi.

2. *Proposita.* Quam periculosa sit repulsa hujusmodi, in praesentiarum ex eo docet; quia metuendum, ne Christus se abscondat, & exeat, id est, ne ultimi sit hac gratia invitatio, & salutis occasio, deinceps in aeternum non amplius reditura. Est hac incertum singulariter ad incutiendum Dei timorem efficax, dicente Salviano: (ad Eccl. Corb.) *Nullus assistit eum, quam qui consuevit esse peccatorum.* Favete.

Deus gratiarum auxilia in certo numero determinat.

3. *Confirmatio.* Uniformis est sanctorum Petrum, & Alctetarum omnium Doctrina, quod Dominus Deus culliber hominum preparari quidem certi salutis remedia; & gratiarum auxilia, sed in determinato numero, pondere, & mensura: Ille auxiliorum, ac gratiarum numerus, quemadmodum respectu hominum dissimilissimus est, cum unum millies vocet, alterum post secundam, aut tertiam vocationem deserat; ita etiam Deo soli cognitus, nobis ignotissimus est. Ex quo sequitur, de qualibet particulari gratia esse periculum, ne forte fit ultima, & peremptoria, cui Deus meam salutem annexit, & post quam non sequatur altera.

4. Hac cum ita sint, prout fuit verissimum, die, mi peccator, qua fronte praesumis invitanti Deo repullam dare, illicque quasi dicere: Agam quidem poenitentiam, sed modo non faciam; cooperabor gratiae, sed alteri, non huic. &c. Itane alteri, non huic? Quid? farcano Numinis consilio jam lata de te est sententia, quae super Judaeos olim statuta fuit? *Auferetur a vobis regnum Dei, & dabitur genti facientibus fructum bonum.* (Matth. 21.) Quis certum te reddit, quod Deus, hac vice rejectus, altera vice sit rediturus? Ah, mi boae! incertissimum est, incertissimum est. Non invenio, quod

Homo

Homo ille, qui fecit cenam magnam sapinus, quam unica vice convivas invitavit: Non invenio, quod unus Aposolorum plus, quam semel fuerit vocatus. Hoc autem invenio, quod Christus nos energie admonet, ut vigilemus, ut a somno excitemur, ut sollicitissimus *Vigilate, vigilate, orate.* (Marc. 13.) cur autem, mi Domine, cur? *Nescitis enim, quando tempus fit; quod autem dico, omnibus dico, vigilate.* Nota fit, qui me monet, ut vigilem, utique revera monet per somnum aliquid perdi, illudque per vigiliam posse impetrari.

5. Imaginemur nobis hominem viatorem, qui quidem discrete monetur, ut siquidem urbem ante portarum oculos non attingere cupiat, festinanter cursum acceleret, ille tamen, cum solem adhuc satis altum conspicit, nec periculum temporis suspicatur, videt portam sublaum, portam oculos: clamare igitur, vociferatur, in-tromitti petit: sed responsum accipit, *tempus non esse amplius.* Mi peccator, caelestis illa Jerusalem, quam vidit Apocalypticus Vates, habet duodecim portas: (Apoc. 10.) per anam ingreditur Aposolus, per alteram Martyres, per tertiam innocentes, per quartam poenitentes, & sic de ceteris loquendo. An putas te prohiberi stertere, dormire, otiosi posse, hanc portam semper fore patulam? Erras; tunc forsan hoc sacro tempore referavit tibi Deus poenitentiae ostium, ideo monet Aposolus: (4. Cor. 11.) *Festinate ingredi, Festinate ingredi.* Quis scit, si tempus hoc gratiarum otiose praeterlabi permittas, forsan in aeternum non erit tibi amplius referanda? *Osium poenitentiae operatum est,* inquit S. Ephrem, (tom. de part.) *scilicet, peccator, priusquam veludatur.* Alia vice, inquit, festinabo: alia vice autem fieri potest, ut cum factus Virginibus audias illud: *Nescio vos.* (Matth. 25.)

Deus nihil agrius fert, quam repulsam.

6. Amat quidem Dominus Deus peccatorum salutem, sed instat Domini, non instat famuli: honorifice vult tractari, & nihil agrius fert, quam repullam. Scitis, Auditores, quantis furiis terreni Principes semper ulsi sint injurias, suis leatis illata? certe tam sacra, quam profanae historiae humilium exemplis sciant. Rex David ob Legatos suos injuriose habitos, bello vastavit Ammonitas; Cambises Aegyptios; Darius Athenienses, Alexander Tyrios, & Romani Fidenates, ac Tarrentinos; taceo inuestiora hujus rei exempla, quae passim extant apud Diconem, Herodotum, Plutarchum, & alios. Jam adverte animum, quid est salutaris admonitio, quam peccator ex ore sacri Praeconsis audit, quid est internus animi instigatus, & inspiratio, quam sentit? quid est, inquam nisi Dei Legatus? certe S. Bonaventura (1. de 7. hom.) de his gratiarum adjumentis affirmat. *Hac est*

Legatio vere sufficiens. An putas, mi peccator, Dominum Deum minus aere habere contemptum hujus legationis, quam terrenos Principes? certe non; ulciscitur injuriam, quia ultro-ne? quo supplicio? nempe illo, quo atrocius non habet, quod non amplius redeat, quod abscedat, quod peccatorem derelinquat. Hoc supplicium satis luculenter insinuat Sanctus genitum Doctor, (2. Cor. 5.) & Sanctus Evangelista Mathaeus: primus quidem asserit Aposolorum munus esse legationem Christi: *Pro Christo legatione fungimur:* alter autem describit instructionem, quam Deus his suis legatis dedit: *Quicumque non receperit nos, nec dixerit sermone vestro, & operum foras de domo, vel civitate, & civitate pulverem de pedibus vestris.* (Matth. 10.) Quid dicit ad ista, mi peccator? Ah! inquit, mi Deus, paullisper adhuc expecta, statim tibi audientiam praestabo: Non, non; reponit Deus: *Excutite pulverem:* recedite.

Peccator a quo Deus recedit, induretur.

7. O infelix recessus! quid spei remanere potest homini, a quo sic Deus recedit? profecto nihil spei, sed magis passibus miser ille pergit ad abstrationem, ad excacationem, ad desperationem: atque propterea fore omnia salutis remedia misero illi frustra impenduntur, nulla compunctione sciuntur, nulla pietate molliuntur, non movetur precibus, non cedit minis, flagellis duratur; ingratus est ad beneficia, ad consilia infusus, ad turpia inverecundus; audit quidem conaciones, sed non contritur; obturrit afflictionibus, sed non emendatur; ad mortem properat, sed non advertit. Mi adolescens impure, mi adolefens pergis in verbis, frequenta sacramentorum 2 tu quidem insensatus, ac insensibilis pergis in sceleribus, jocularis, nugariis, bibis, ludis, rides; verum timeo, ne tibi exprobari queat, quod olim Legatus Romanus Tarrentinis, a quibus risu, contumeliis, lapidibus, & luto petebatur, reposuit: *Stultus, stultus, dum stes; tunc tandem scilicet, cum hanc vestrem sanguine vestro eluisti.* (Dion. in Excerpt.)

Poenitentia Dei non vadit est cum omnibus.

8. Incerta sunt ista, inquit nonnemo, quid juret incertis eventibus terere? forsan hac gratia non est ultima, forsan rediit Deus; fuerunt peccatores incomparabiliter peiores; quam ego sum, & tamen post mille obstinacias veniam impetrarunt. Haec objectionem formant nonnulli impii apud S. Curyostomum (Hom. 22. in Epist. 2. ad Corin.) *Fortasse*

reliquis certe admittit summam temeritatem, ac impudentiam ipsius communicantis, qua certe nihil criminiosius in Orbe possit excogitari: hanc ut vobis explicem, declaro a simili: Fingamus prædatorum trunculentum, qui ex spoliis, & expectationibus ditatus, ingentem possidet auri, & argenti copiam: sed ecce hominis impudentiam, aliquando ipsam Judicem suam, e cuius potestate mortis suæ arbitrium pendet, in domum suam una cum suis fatellitibus admittit, illique vasa argentea, calices aureos, & Regum coronas, quas per depraedationes, ac assassina conquestivè, abique metu, & rubore spectandas exhibet. Quis non dicat hominem insanire, aut ultro velle mortis victimam esse? Pari sane impudentia agit indignus communicans, ait Doctissimus Salmeron: (tom. 9. tr. 41.) in corde suo gerit peccatum, infernalis supplicii reatum: si saperet, deberet illud studiosissime celare, & coram oculis etiam Dei occultare: quid agit autem impudens? Judicem suum advocat in domum conscientie, hanc vult esse testem inexpectati sceleris. O insane homo, an non centremtibus Judicis tui presentiam, & quidem adventantis unicum suis fatellitibus, id est, attributis Divinis? Non metuis ejus omnipotentiam, quæ in momento te potest in nihilum redigere? non metuis iustitiam, quæ in scitu oculi te potest damnare? non metuis misericordiam, cuius longanimitate abuteris? non metuis omniscientiam, quæ te ob hoc ipsum delictum forsitan hoc ipso momento damnatorum catalogo inseribit?

Indigna Communio est signum æternæ reprobationis.

7. Ita est, damnatorum catalogus, inquam; habet enim hoc grande piaculum plerumque hanc infelicitatem sibi connexam, quod ejusmodi peccatorum raro ex integro respiciant, sed a Deo deseruntur, gratis efficacibus delinquantur, & sic semper profundius versus gehennam demerguntur. Quemadmodum clarissimum est æternæ prædestinationis signum, posse ex malis elicere bonum, & sic ipsa peccata in majorem animæ utilitatem convertere, sicut apes amarum in dulce commutant: *Sciunt, quoniam diligentes Deum omnin cooperantur in bonum, &c. qui secundum propostium vocati sunt sancti.* (Rom. 6.) Ita ex adverso manifestum est Reprobationis æternæ indicium ex bono elicere malum, & cum aranis convertere dulce in amarum: sed ita faciunt scelerati isti; ex Sacramento amoris faciunt instrumentum odii, ex cibo salutis fugant venenum sui interitus.

§. II. *Pena interna indigne communicantium est infelicitissimus status animæ.*

8. Scio quidem, quid nefandam horum temeritatem sustentent: nimirum quia venenum hoc illis tempus relinquit, nec statim finalis condemnationis mortem adificat; ideo abique

timore ad Dominicum epulum accurrunt: & lingua statim sede intumesceret, si guttur orcinis ardoribus uretur, si post buccellam concessim Sathanas eos obfideret, certe minus arderent conspurcatam conscientiam asferre. Verum, O miseri! an minus metuis penas illas, quas comminatur sancta Fides, quam illas, quas experientia externa comprobat? creditis Divino Joannis oraculo de Juda dicenti: *Post buccellam intravit in eum Sathanas;* (Jo. 13.) tunc enim infernalis hostis infelicitissimi hominis animam stabili jure possidere cepit: *Datur est panis Judæ,* inquit S. Augustinus, *(in Psal. 108.) per quem manifestus est diabolo.* Id ipsam & vobis invisibili modo post indignam Communionem contingit. Creditis Divino Pauli Apostoli assero: (1. Cor. 11.) *Qui manducat, & bibit indigne, iudicium sibi manducat, & bibit?* Quid est iudicium sibi manducare, & bibere? S. Chrysostomus (in hunc locum) ait, *iudicium sibi manducare, id est, damnationem: quemadmodum igitur eibus naturalis paulatim per omnia corporis membra sedis distribuit, in eoque suas qualitates fert bonas; seu malas derivat: ita damnationis sententia, quam indignus Communicans una cum factis, Panis devorat, paulatim per omnes sensus diffunditur, & omnes animæ potentias pessilenti vi contagione infecto. Non creditis relationi Romanæ impressæ anno 1671, ubi narratur, quod devotæ Deo animæ objecta fit abominanda sceleritas Sacerdotis cum peccatis conscientia sacrificantis? eo spectaculo sic illa cohorrui, ut in verba prorumperet, quæ enim solum non commotemur, in quo penitus extincta est Fides: *Nescio a se habet, quomodo Lucifer ipse posse esse vapulari. Videbat mihi miser omnibus in omnibus infernam circumferre.* Non creditis denique Revelationibus sanctæ Birgitte, (1. 6. c. 9.) in quibus hæc Dei famula, exortitatem hujus sceleris a Deo edocla, exclamat: *Va talibus, qui nunquam nati fuerint, & ipsi enim profundius laedunt in infernum, quam aliqui alii.* Audite, notate, & contremiscente profundius, inquit; quippe horum damnatio longe erit truculentior, immisericordior. Nescite scire, ait S. Cyprianus, (lib. de lapsi.) quod nullus modorix Divinæ eisdem fecerit; nondum enim vindicandi tempus advenit: sed adveniet heu! adveniet cum augmento.*

Pena externa est sepe repentinus interitus.

9. Quamquam, si ita vultis, non desunt etiam externa Divinæ ultionis spectacula tragica, & funesta: Carnalis quidam, & lascivix deditus homo, (Manf. disc. 42. n. 11.) pessimum suum consuetudinem deserere nolens, legitur a suo Parocho prohibitus fuisse, ne ad facram Communionem accederet. Nihilominus temerarius homo, ne minus probus Christianus videretur, & aliis latentis mali suspicionem faceret, accessit cum reliquis: Sacerdos, cui per solam Confessionis viam, peccatum innotuit, indignum

relicere non poterat, sed facram Synaxin ei porrexit, intime inter consulens tam Christo Domino, quam infero homini: Christo Domino; quia in spurcam peccaminosâ cordis lacrimam introitus compelleretur; homini autem; quia temerario ausu animæ suæ exitum accerleret. Quid factum est? cum infelix Communicans facram Hostiam ore reciperet, sensit se retro violento impetu corripì, gutturque ambabus manibus, quas videre non poterat, sibi arcte contrahere: clamare voluit, non potuit: sacra Hostia ex ore illius intacta exiit: ille autem nigrae vultu, tumentibus oculis, & porrecta longe ad intuentium horrorem lingua, mortuus concidit. O horribile spectaculum! adeste omnes Judæi sceleris, adeste, spectate, & perpendite serio, quid in indecenti Sacramento usurpatione vobis continere valeat? Tacco alia id genus Divinæ Iustitiæ supplicia, quorum pleni sunt libri, & persequentes ubique tragodia.

10. *Epilogus.* Quid igitur factu opus est? Dilectissimi Auditores: obtemperandum est monito Divini Oraculi: *Esote prudentes, sicut serpentes.* In quo ergo consistit prudentia serpentis? respondet S. Ambrosius, in eo, quod antequam ad fontem bibiturus accedat, prius venenum deponat. Tu mi Christiane, si ex salutaris hujus Sacramenti fonte salutem haurire desideras, prius peccatorum virus evome, habes in corde tuo hostilem rancorem contra proximum? depone. Habes bona aliena, & male parva? restitue. Habes inveteratam libidinis asuerudinem? exue. Habes peccatum diu occultatum? confitere. Ceterum enim est, hoc salutarium Sacramentum, ubi prodesse non potest, ibi nocet. Amen.

Dominica Passionis.

CONCEPTUS III.

Gravitas peccati mortalis declaratur in exitio Judæorum, & ex eo concluditur, quid malorum metuendum sit, si per peccatum perditur Deus.

Tulerunt ergo lapides, ut jacerent in eum; Jesus autem obsecravit se, & exiit de templo. Joann. 8.

EXORDIUM.

Judei lapidare volentes, satis puniti sunt, quia Christus exiit de templo.

1. Nescio, quid in hodierni Evangelii spectaculo magis admirem, induratam Judæorum impietatem, an Divinæ Misericordiosis abyssum? Magna fuit Judæorum perviciacia, dum Incarnatum Dei Filium post visa tot miracula, post tot claras agnitiones præsumpserunt lapidibus obruere. Magna fuit Domini patientia, quod facilem scelus, in ipso sanctitatis domicilio crudeliter attentatum, non eo momento ultricibus poenis castigari. Quid enim non admirer, benignissime Deus! tu Jeroboam

manum, (3. Reg. 13.) quam contra Prophetam extenderat, repente ardescere fecisti: tu sacerdotem Oza, (2. Reg. 6.) dum arcam Testamenti tangere minus reverenter præsumeret, subito morte extincti: Tu exercitum Regis Sennacherib, (4. Reg. 19.) quem plium Ezechiam gravi obfisione affligebat, Angeli percussoris ministerio ad internecionem delivisti. Tu Levitas Nadab & Abiu, (Levit. 10.) dum ignem alienum ad holocaustum afferrent, fulminis flamma perdidisti. Et pateris inultum lapidare volentium scelus? ubi fulmina? ubi Angelorum enses? ubi terræ hiatus? non repentina strage exstinctis perdidam Judæorum faciem? & Christiani Auditores! cohibete bilem: satis puniti sunt miseri: satis gravi poena illis constitit piaculum: qua poena? nihil legitur in Evangelio. Ah! utique legitur: *Jesus autem obsecravit se, & exiit de templo.* (Jo. 8.) his verbis describitur poena, qua crudeliorem non expertus est Jeroboam, non Oza, non Sennacherib, non Nadab, & Abiu. *Exiit de templo.* Ille exitus fuit atrocissimum supplicium, quod Deus omnipotenti brachio suo poterat infligere: hæc fuga Christi fuit fatuigiosum omnium malorum, qua deinceps catervatim obruerunt infelicitissimum urbem Jerusalem. Ita in hunc locum observat Alberus Magnus, inquit, (in Math. 23.) quod Christus exiit, designat derelictionem illorum. O derelictionem terribilem! aperitur omnimoda infelicitatis abyssi, ubi Deus fugit.

2. *Propositio.* Christianæ animæ! advertitis, quo collimet hoc prælidium? nempe in gratiam eorum, qui parum curant, quod impie vivunt, in horum, inquam, gratiam explicabo, quanta fuerit poena Judæorum, & quanta malorum catena sequatur, ubi per peccatum perditur Deus. *Ne dixerit, monet Ecclesiasticus, (c. 5.) Ne dixerit, peccabitis, & quid mihi accidit vestro?* Eheu! tragediarum enim omnium tristissima est, Deum habere inimicum. Favete. *Populus Judæorum olim Deo dilectus, & felix.*

3. *Confirmatio.* Populus Judaicus pro quancis fructibus calli & terræque favoribus, quamdiu erat populus electus, & dilectus a Deo: hæc Abrahami progenies creaturae tunc omnes habuit ad obsequia: calum ad ejus imperia stetit, aut decem gradibus retroraxit solem; pluit illis manna tanquam rorem, dedit illis nubem, quæ de die instar candentis columnæ, noctu instar coruscantis flammæ viam prævit. Mare recedentibus aquis, per medium illis vivam aperuit, guttur leonis illis mel, afini mandibula fontem dedit: ferrum in eorum gratiam amittit pondus, corvus voracitatem, aquæ amaritudinem. Verbo: elementa omnia in ejus servitio decertarunt. At postquam desit esse populus electus, postquam a Deo in reprobum sensum datus fuit, postquam Deus ab eis recessit, & exiit de templo, heu! quancum creaturarum non sese armarit contra insidicem gentem? spectemus tragediam, qua luctuosior mundus non appetit: Jerusalem erit theatrum.

Dominica Palmarum.

CONCEPTUS I.

De preparatione cordis, in quod Christus Dominus per Communionem Paschalem ingressus est, & hujus effectus.

Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus. Math. 21.

EXORDIUM.

Romani magus cum lauro triumphans, sicut hodie Christus.

1. Mensa erat Romanorum pompa, ac luxus, dum suos pro more triumphos agebant. Victor triumphali curru sublimis auro, gemmicque radiabat, temonem plerumque trahentibus parulis, ac leones, circumcirca pendebant devictorum urbium, populorumque insignia, compita ornata, ac ipsum adeo pavementum tapetibus ornabat; ante, ac retro sequebatur innuata nobilium, militumque cetera armis, scutisque coruscans, contonabant tympanorum, lituorumque applausus, & praeceteris aix Capitolii incredibili divitiarum fulgore resplendebat. Quid mirum si magnus Augustinus (ap. Cor. a Lap. in Math. 13.) inter alia desiderata dicitur, videre Romam triumphantem? Dispar prorsus ratio se habet in hodierno ingressu Caesari in urbem Jerusalemitanam. Non curulis, sed asino sublimis appareret: non nobilium turba, sed pueri Hebraeorum comites sunt: non arma, sed oliva: conspicuntur: non tapetibus, sed vestimentis sternitur pavementum: non tympana resonant, sed festiva acclamatio: *Benedictus, qui venit in nomine Domini.* (Math. 21.) Scis, Christiane, quem in finem ista edificat? Nempe, in eo est, ut ille ipse Divinus triumphator ingrediatur cor tuum per Communionem Paschalem, qui hodie ingressus est Solyman. *Ecce Rex tuus venit tibi mansuetus.* Quid agis? quo officiorum genere excipis adventantem? Non opus est superba ostentatione Romanorum, sed humiliter Jerusalemitanorum.

Sacra Communio excipienda est, sicut hodie excipitur fuit Christus in urbe Jerusalem.

2. Profectio. Et si bonus tibi fusaer fum, vellem omnino, ut istem obsequitis demereri studes Deum Eucharisticum, videlicet, ut sub illius conspectu comparas, velut pueri Hebraeorum, ut vestimenta subternas, ut olivas praeferas, ut asinum subjuges, ut acclames: *Benedictus* &c. Id quod in praesenti enucleatius tibi perscrutandae contemdam. &c.

§. I. Communicans debet induere candorem purorum.

3. Confirmatio. Vehementer admirandum est, quod Christo Domino urbem ingrediente, non Principes, non Praetores, non Sacerdotes Synagoga, non legis Doctores, non Scribae, & Pharisei obviam procedant, sed pueri Hebraeorum. Quid laet mysterii? nimirum Christus pueros amat, nomen puer videtur derivare a puris, puritatem diligit, atque hac primaria dos est communicantis. Rex David, furorem Saulis subterfugiens, in urbem Nobae ad summum Sacerdotem Ahimelech delatus est, eumque instantiter rogavit, ut fami solanda sibi panes porrigeret. *Siquid habet ad manum, vel quinque panes da mihi.* (1. Reg. 21.) Sacerdos eo tempore non habebat quiddam panum, praeter sanctificatos tabernaculi: priuquam, autem hos porrigeret esurienti, adjuvavit Davidem, severe interrogans: *Si mandis sunt pueri?* Quid dubitas, o Sacerdos? pueri sunt: ergo mundi sunt. Tu vero, o Christiane, in rem tuam animadvertite cum Theodoro (ibi q. 51.) si panes tabernaculi fumentibus adeo necessarium erat, ut ab omni immundicie alieni sint, quantum magis omnimoda puritas requiritur ad fumentum panem Angelorum, cujus illi panes figura fuerunt? non solum olim Discipulis acclamavit, sed etiamnum ex sacra Hostia omnibus Christianis acclamat Christus: *Finite parvulus venite ad me.* (Mat. 10.) Quare parvulos? respondet Victor Antiochenus (ibi v. 13.) ob candorem, & innocentiam: *Est enim parvuli anima candida. Et ab omnibus vitiosis affectibus libera.* Tu Christiane, si animi candorem lethali macula conspurcasti, memento, quod populus Israel, priuquam Agno Paschali reficiebatur, Jordanem transire, eoque lavari debuerit: memento, quod ante tabernaculum steritit labrum aeneum, quo ingredienti facies sordes aliebant: memento, quod Discipulis ante cenam Paschalem occurrit Vir lagium aquae bajulans: intelligis, quid dictum velim? sine dubio intelligis. Et tum, postquam, adhibito reconciliationis Sacramento, parvulorum candorem induisti, tum, inquam, Divino huc Epulo accumbe.

§. II. Debet pacem statueret cum Deo, & proximo.

4. Primum ergo honoris argumentum, quo pueri Hebraeorum Christum venerabantur, erant olivae, quas manibus terebant, signa pacis, & amicitiae: atque haec altera dos est communicantis, ut videlicet pacem stabiliat cum Deo, & proximo: cum Deo quidem; quia ponenda sunt arma rebella peccati, abicienda est delinquendi voluntas per firmam, ac inculum propositum: cum proximo autem, quia sine hac pace illa altera cum Deo conficere nequit. Olim Silvatori, Capitanum ingrediens (Mat. 9.) occurrit Centurio humiliter rogans, ut puerum

rum domi egrotantem sanare dignaretur, Christus promptissime annuit: confide, veniam, & sanabo eum. Centurio subsistit haerens, ac hians, & quasi aliud impetrasset, quam petierat, respondit: *Domine, non sum dignus, ut intres sub telum meum, sed tantum dic verbo. Et sanabitur puer meus.* Quero hic cur bonus Vir Dei Filium in domum suam admittere non voluerit? &c. Dicam, quod sentio: miles erat: & domi magnum armorum apparatus habebat: circum circa in cubiculo pendebant thoraces, pueri, galeae, gladii, pharetrae, sagittae, aliaque &c. metuebat ergo Centurio, ne aspectus Christi Domini offenderetur per tot instrumenta nocendi. Audis haec, Christiane? Quid dicit Dei Filius, si in cor tuum ingressus, ibi videat inveterata odia, inimicitias, maledictas, rancores, injuriarum recordationes, & nocendi voluntates? O quam potior iure tu dixeris: *Domine non sum dignus, ut intres sub telum meum, nisi leonem exuas, an quem ad Aegium mansuetissimum accedas;* si enim praecipit Dominus, ut prius reconcilietur fratri tuo, qui offert munus suum ad altare, quanto magis necessaria est reconciliatio, si quis accipit Dei munus de altari?

§. III. Debet Deum benedicere.

5. Porro in laudem Christi singulariter faciebant esse acclamationes populi: *Benedicite, qui venit in nomine Domini.* Pari ratione communicans singulariter sollicitus esse debet, ut Christo, in cor suum ingrediente, benedicat. Jacob, (Gen. 35.) ascensus in Bethel, & ibi edificatur altare Domino, convocavit omnem familiam ad opus. &c. Tu, cum cor tuum factum fuerit altare Dei, convoca ad ejus laudem omnem familiam animae: *Benedic, anima mea, Domino. Et omnia, quae intra me sunt, nomini sancto ejus.* (Ps. 103.) Quae est ista lamilla intra animam? sunt tres illae facultates, memoria, intellectus, voluntas. Memoria recolat, quidquid beneficiorum a Deo receipti, cum gratiarum actione. &c. Intellectus excogitat, quidquid praecoriorum invenire potest. &c. voluntas pro possibili favoris amoris ignibus exardescat. &c. Sunt pro dolor! permulti, qui post acceptum Panem Eucharisticum consilium sine gratitudinis penso et templo evolat, instat Iuda: *Post Eucellam enavit continuo.* (Jo. 13.) O quoties necessum foret, ut zelosissimus ille Avila communicantium cordines obiret, & in aures inclamaret, quod olim Sacerdotem monuit, qui Sacrum parum religiose obibat; indigni enim ferens illam inhumanitatem, qua corpus Servatoris sui trahari conspicebat, altari appropinquabat; & eum aliud agens, submissa voce, vultu rament igneo, Sacerdotem, qui cum sacram Hostiam in linteo collocabat, ita affatus est: *Trahit illum reverenter, est enim Filius Parentis nobiliss. Et nobilitatis Matrivi.* &c. (in Vita Avila.) Quid mirum,

si tales Communionem nullum fructum referant? quomodo concha margaritam concipiat, si rori matutino se occultat? quomodo frigidens a sole calefacit, si radiis se subducit? quomodo vas subtilissimum Spiritum non evaporet, si os non obturet? quomodo ex segete quis distofcat, si messem negligat?

§. IV. Debet exuere pravos habitus.

6. Haecenus de iis sepe dictum est, quae facram Communionem antecedere, aut comitari solent, nunc & de his, quae debent subsequi: populus Hebraeorum vestimenta sua Christo subternebant: ita communicantem pristina vestimenta exuere oportet, intelligo inordinatas consuetudines, ac habitus, qui omni veste tenacius illi adherent. Inleis ille homo, qui non ornatus erat veste nuptiali, ejectionis est in tenebras exteriores (Mat. 22.): non legitur in Evangelio, quod sordide fuerit vestitus, sed non nuptialiter: quid si insuper in sordidissimo habitu comparasset? exuendi sunt ergo vitiosi habitus quae iracundiae, maledictiae, blasphemiarum, perjuriorum, &c. Scis quomodo? qui serio affectat emendationem, quo prorsissimum effectus Communionis esse debet, solent secum ipsis opera quaedam poenalia pacisci: exempli causa: si porro juravero, ebrius fuero, &c. Dabo elemosynam, visitabo Deum Eucharisticum, eliciam contritionem, aut attritionem. &c. Talibus indubitanter exuuntur vestimenta inordinatorum habituum, inamo subterneatur pedibus Iesu, ut penitus conterantur, atterantur. &c. O si singulari Communionibus unicum vitium extirparetur, quam cito Sancti celsus! vis plura id genus remedia?

§. V. Debet mortificare corpus.

7. Ultimum denique honoris obsequium Christo exhibitum fuit ab asino, quem illi subjugaverant: per pigrum hoc animal intelligi corpus tuum, o homo; ita enim S. Franciscus terrestri ille Seraphim corpus suum haud aliter alloqui solitus est, quam: *Frater asinus: (in Vita S. Franc.)* Infrunitum hoc pecus, quod semper recalcitrat, semper extra orbitam tendit, subjugari, & capistro cohereri debet. Quavis, quo illo? quid dubitas? capistro mortificationis, quod unicum remedium summe necessarium est inveteratis, qui in vitiatorum cano profundius immersi haerent: non exigo a te crucenta flagra, non serofas vestes, non humi cubationes, sed fugam gulae, chorearum, sensuaria custodiam, moderatum jejunium, aut subtractionem illius cibi, qui praeceteris aridat: has levissimas austeritatis industrias si exhorrescis, quo tandem remedio e luto emerges? audi, quid in vita sancti Antonii Paduani referatur: obstinatissimus quidam haereticus pernegabat praesentiam Christi in Eucharistia: nihil efficiens S. Antonius, interrogat, num veritatis